

Bewonersenquête Smallingerland 2011

Communicatie
Dienstverlening
Milieu
Sport en bewegen
Vrijwilligerswerk
Kinderopvang
Brandpreventie
Woonperspectief ouderen

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Smallingerland
Postbus 10.000, 9200 HA Drachten
Contactpersoon: Sietze van der Weij
Telefoon (0512) 581 234
E-mail: gemeente@smallingerland.nl

Analyse en rapportage: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies
Elbertbos 1, 7543 GV Enschede
Telefoon (053) 430 5596. Fax (053) 435 9181
Internet: <http://www.oostveen.net>
E-mail: info@oostveen.net

Enschede / Drachten, november 2011
Samenstelling: drs. Paul Oostveen
Dit rapport is alleen als PDF bestand verschenen

**Overname uit dit rapport is toegestaan,
mits de bron duidelijk wordt vermeld**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 4
2. Communicatie	blz. 5
3. Dienstverlening	blz. 9
4. Milieu	blz. 10
5. Sport en bewegen	blz. 13
6. Vrijwilligerswerk	blz. 15
7. Kinderopvang	blz. 16
8. Brandpreventie	blz. 17
9. Woonperspectief ouderen	blz. 18

1. Inleiding

Elke twee jaar wordt in de gemeente Smallingerland een Bewonersenquête gehouden. Deze enquête bevat in ieder geval vragen over leefbaarheid en veiligheid, die worden verwerkt in de Wijkatlas Smallingerland. In de Bewonersenquête is ook ruimte voor andere vragenblokken. In 2011 werden extra vragen opgenomen over uiteenlopende onderwerpen. De gemeente wil op die manier een beeld krijgen van de mening en het gedrag van de bevolking met betrekking tot deze onderwerpen. De resultaten van deze andere vragenblokken vindt u in deze rapportage.

Uitvoering van het onderzoek

De Bewonersenquête 2011 heeft plaatsgevonden in de vorm van een schriftelijke vragenlijst, die eind januari 2011 werd toegezonden aan een steekproef van 7541 inwoners van 16 jaar en ouder. De vragenlijst werd verzonden met een brief van het College van B&W en kon worden teruggestuurd naar een antwoordnummer van de gemeente. Bewoners konden er ook voor kiezen om de vragenlijst via internet in te vullen. Bewoners die enkele weken later de vragenlijst nog niet hadden ingevuld kregen een herinneringsbrief met het verzoek om de enquête alsnog in te sturen. Onder mensen die aan het onderzoek hebben meegewerkt werd een aantal waardebonnen verloot. Uiteindelijk kwamen 3603 bruikbare vragenlijsten retour. De respons bedroeg daarmee 48%. De afgelopen jaren is de respons, met uitzondering van 2008, steeds geleidelijk gedaald. Dat is overigens een landelijke ontwikkeling.

Onder de respondenten zijn vrouwen en inwoners vanaf ongeveer 50 jaar enigszins oververtegenwoordigd. Meer details over de steekproeftrekking en over de respons zijn te vinden in de Wijkatlas Smallingerland 2011.

Over dit rapport

Veel vragen uit de bewonersenquête zijn op wijkniveau (en soms op buurniveau) gerapporteerd in de Wijkatlas. In dit rapport vindt u de resultaten van andere vragenblokken die niet zozeer per wijk relevant zijn maar wel op gemeenteniveau. De resultaten worden per thema beschreven.

De gebruikte vragenlijst is desgewenst opvraagbaar bij Oostveen Beleidsonderzoek en Advies te Enschede.

2. Communicatie

Een goede communicatie tussen gemeente en burgers is van groot belang voor een goed functioneren van het gemeentebestuur. Voor de gemeente is het daarom belangrijk te weten welke media de bewoners gebruiken om zich te informeren over de gemeente, welke van de gemeentelijke informatiekanaalen zij kennen en gebruiken en hoe deze worden beoordeeld. De eerste paragraaf gaat over gebruik van lokale en regionale media. Daarna wordt in de tweede paragraaf de bekendheid, gebruik en waardering van specifieke gemeentelijke informatiekanaalen besproken.

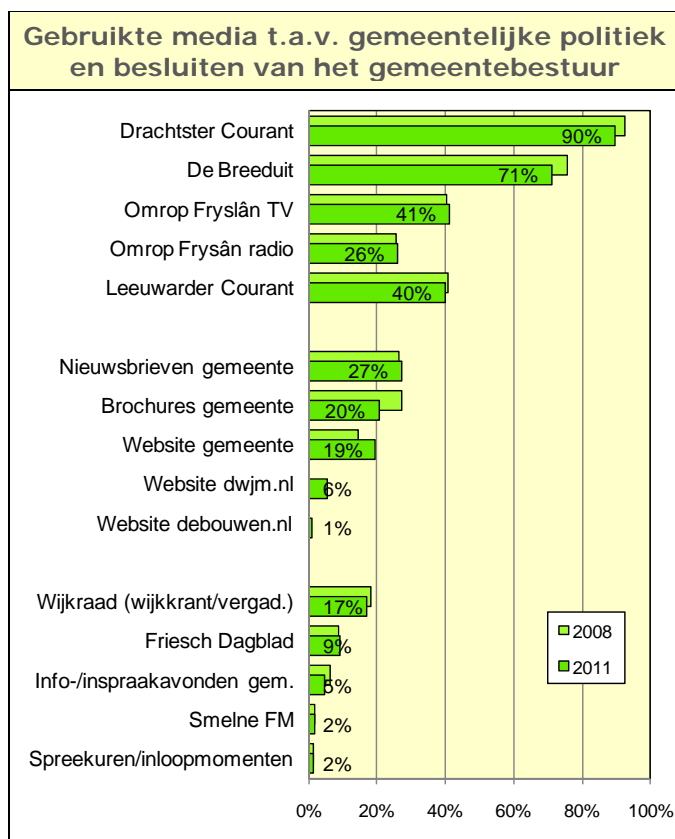
Mediagebruik

In de eerste plaats is gevraagd via welke lokale en regionale media bewoners zich vooral laten informeren over de gemeentelijke politiek en over de besluiten van het gemeentebestuur. De gebruikte informatiekanaalen worden weergegeven in onderstaande grafiek. Omdat deze vraag ook werd gesteld in de bewonersenquête 2008, kunnen de cijfers van 2008 en 2011 worden vergeleken. Waar in deze paragraaf wordt gesproken over bereik, gaat het om het gebruik van media om zich te laten informeren over politiek en besluiten van het gemeentebestuur.

Verreweg het grootste bereik hebben de Drachtster Courant (gebruikt door 90%) en De Breeduit (71%). Ongeveer half zo groot is het bereik van de Leeuwarder Courant (40%) en Omrop Fryslân TV (41%). Ruim een kwart van de bewoners maakt gebruik van Omrop Fryslân Radio of nieuwsbrieven van de gemeente. Ongeveer 20% gebruikt brochures van de gemeente of de gemeentelijk website www.smallingerland.nl. Minder bekend zijn de specifieke websites www.dwjim.nl (Drachtenwil-jemeemaken: 6%) en www.debouwen.nl (1%). Deze laatste website is natuurlijk speciaal gericht op de wijk De Bouwen: van de inwoners van deze wijk zegt 12% er gebruik van te maken.

Van alle bewoners laat 17% zich informeren door een wijkraad (via wijkkranten of vergaderingen). Verder maakt 9% gebruik van het Friesch Dagblad en 5% van informatie- en inspraakavonden van de gemeente. Van de voorgelegde media worden Smelne FM en spreekuren/inloopavonden het minst gebruikt: door 2% van de bewoners.

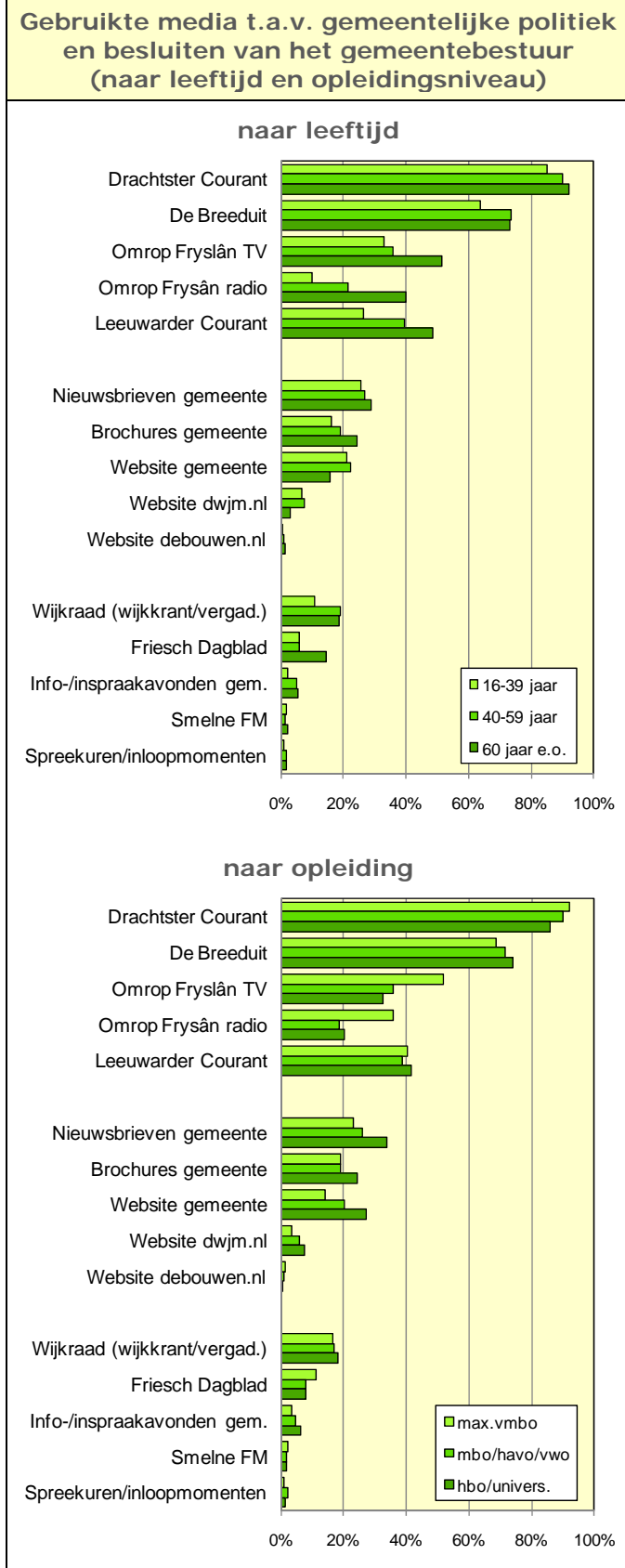
Bij veel informatiekanaalen liggen de percentages uit 2008 en 2011 dicht bij elkaar. Bij enkele media liep het bereik echter terug: De Drachtster Courant (van 92 naar 90%), De Breeduit (van 76 naar 71%), gemeentelijke brochures (van 27 naar 20%) en informatie- en inspraakavonden (van 7 naar 5%). Daar staat tegenover dat het bereik van de gemeentelijke website is gestegen van 14 naar 19%. In 2008 werd niet gevraagd naar de specifieke websites www.dwjim.nl en www.debouwen.nl.

Niet alle bevolkingsgroepen gebruiken de verschillende media even veel. In het buitengebied maken meer inwoners gebruik van de Leeuwarder Courant, Friesch Dagblad en de radio- en TV-uitzendingen van Omrop Fryslân dan in Drachten. Het verschil ligt tussen de 7 en 13 procentpunt. Veel groter is het verschil bij de wijkraden (of verenigingen van dorpsbelang): deze worden in het buitengebied genoemd door 44% en in Drachten door 10% van de bewoners. Aan de andere kant maken in Drachten meer mensen gebruik van nieuwsbrieven en van de websites.

Diverse media worden door oudere bewoners (vanaf 60 jaar) aanzienlijk vaker gebruikt dan door jongere bewoners (tot 40 jaar) zoals blijkt uit de bovenste figuur hiernaast. Dat geldt het sterkst voor Omrop Fryslân radio, maar is ook duidelijk te zien bij Omrop Fryslân TV, de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad. Internet werd aanvankelijk vooral door jongere leeftijdsgroepen gebruikt, maar er is nog maar weinig verschil naar leeftijd bij het bereik van de verschillende websites. Bij de Drachtster Courant en gemeentelijke nieuwsbrieven zijn de verschillen naar leeftijd zeer beperkt.

De onderste grafiek laat de verschillen zien naar opleidingsniveau. De verschillen naar opleiding zijn veel minder groot dan naar leeftijd. Hoger opgeleiden maken echter wat vaker gebruik van nieuwsbrieven en de website van de gemeente, terwijl lager opgeleiden vaker gebruik maken van de radio- en TV-uitzendingen van Omrop Fryslân.

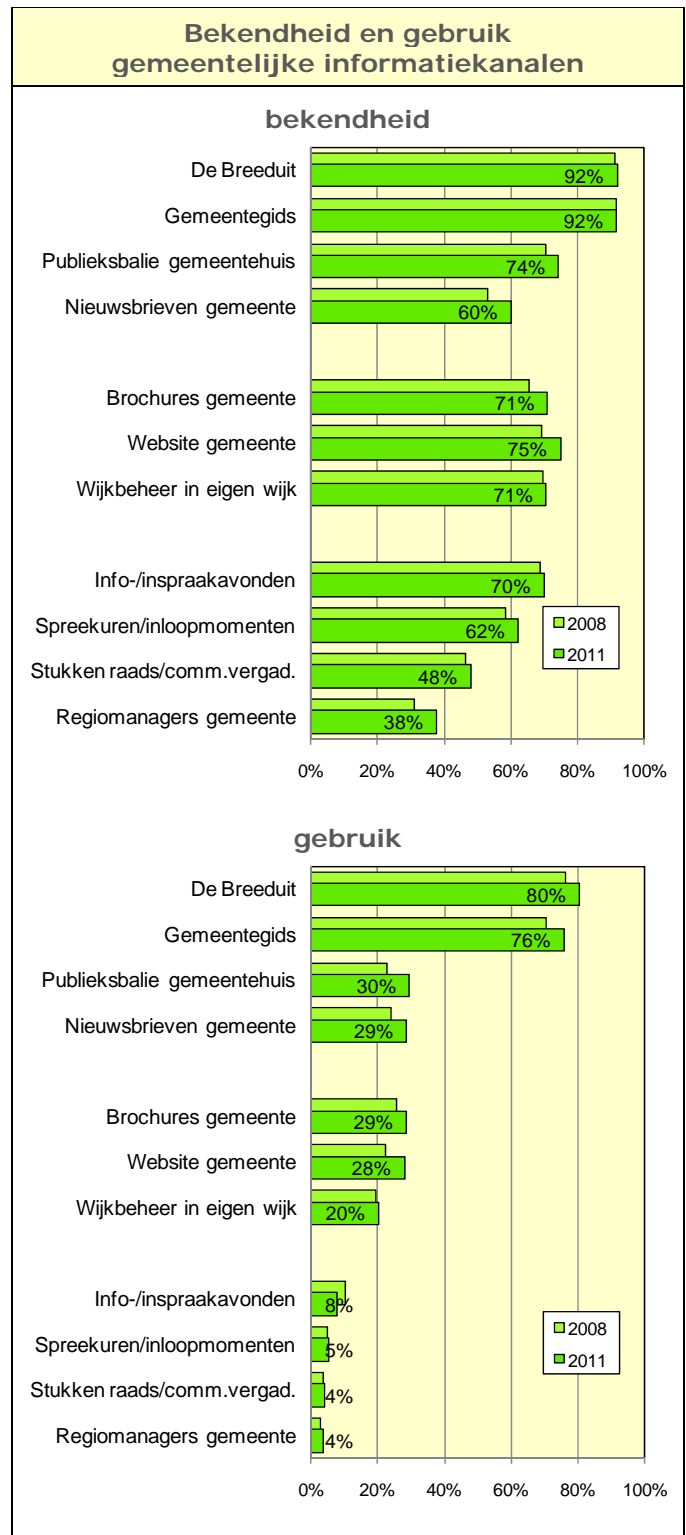

Informatieverstrekking door de gemeente

Deze paragraaf beperkt zich tot de informatiekanalen die de gemeente zelf inzet om informatie te verstrekken. Aan de respondenten is gevraagd of zij deze kanalen kennen, of ze er gebruik van maken en hoe zij deze beoordelen. Het meest bekend en het meest gebruikt zijn De Breeduit en de Gemeentegids. Ruim 90% van de bewoners kent deze media. De meeste van de genoemde media zijn bekend bij 60 tot 75% van de bewoners: de publieksbalie, brochures en nieuwsbrieven, de website, wijkbeheer, informatie- en inspraakavonden en spreekuren/inloopmomenten. Minder bekend zijn stukken voor de raads- en commissievergaderingen (48%) en de regiomanagers (38%).

Het aantal bewoners dat deze informatiekanalen daadwerkelijk gebruikt is natuurlijk lager. Dat geldt echter nauwelijks voor de twee meest gebruikte bronnen: ongeveer 80% maakt gebruik van De Breeduit en de Gemeentegids. Ongeveer 30% maakt gebruik van de publieksbalie in het gemeentehuis, nieuwsbrieven en brochures van de gemeente of de gemeentelijke website; 20% maakt gebruik van wijkbeheer en 8% van informatie- en inspraakavonden. De andere kanalen worden door ongeveer 5% gebruikt.

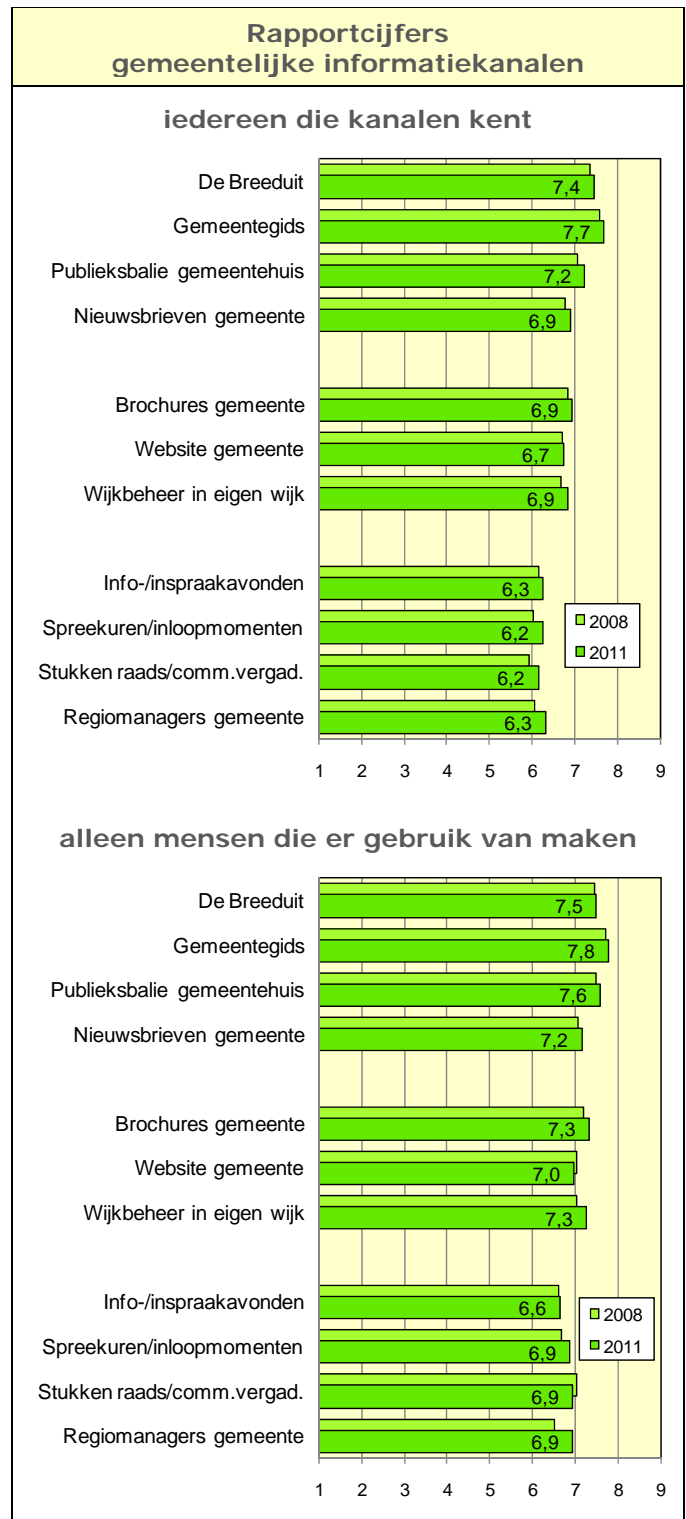
In vergelijking met 2008 zijn De Breeduit en de Gemeentegids niet bekender geworden, maar worden zij wel door iets meer bewoners gebruikt. Bij nieuwsbrieven en brochures, de gemeentelijke website en de publieksbalie zijn zowel bekendheid als gebruik enigszins toegenomen. Bij de regiomanagers en spreekuren/inloopmomenten is de bekendheid iets toegenomen, maar het gebruik bleef gelijk.

Aan de mensen die bepaalde informatiekanalen kennen is ook gevraagd om deze (met een rapportcijfer) te beoordelen. De rapportcijfers voor de verschillende kanalen worden getoond in de grafieken hiernaast. Daarbij worden de cijfers twee keer weergegeven: boven voor iedereen die het kanaal kent (ongeacht of ze er gebruik van maken) en daaronder alleen voor mensen die er gebruik van maken. De kanalen worden weergegeven in de volgorde van het gebruikspercentage, net zoals in de grafieken op de vorige bladzijde.

Uit de bovenste grafiek blijkt dat de kanalen die het meest worden gebruikt over het algemeen ook de hoogste rapportcijfers krijgen (van iedereen die de kanalen kent): een 7,7 voor de Gemeentegids en een 7,4 voor De Breeduit. De kanalen die door 20-30% worden gebruikt krijgen cijfers tussen de 6,7 en 7,2. De laatste vier kanalen, die door minder dan 10% worden gebruikt, krijgen rapportcijfers 6,2 of 6,3.

Als we echter alleen de rapportcijfers bekijken van mensen die gebruik maken van de kanalen lopen de cijfers veel minder uiteen. Dat komt mede omdat de gebruikers over het algemeen hogere rapportcijfers geven dan mensen die geen gebruik maken van een bepaald kanaal. Onder deze gebruikers zijn de rapportcijfers het hoogst voor de Gemeentegids (7,8), de publieksbalie in het gemeentehuis (7,6) en De Breeduit (7,5). Het laagst is het cijfers voor de inspraak- en informatieavonden (6,6). Sinds 2008 zijn de verschillende rapportcijfers niet significant veranderd.

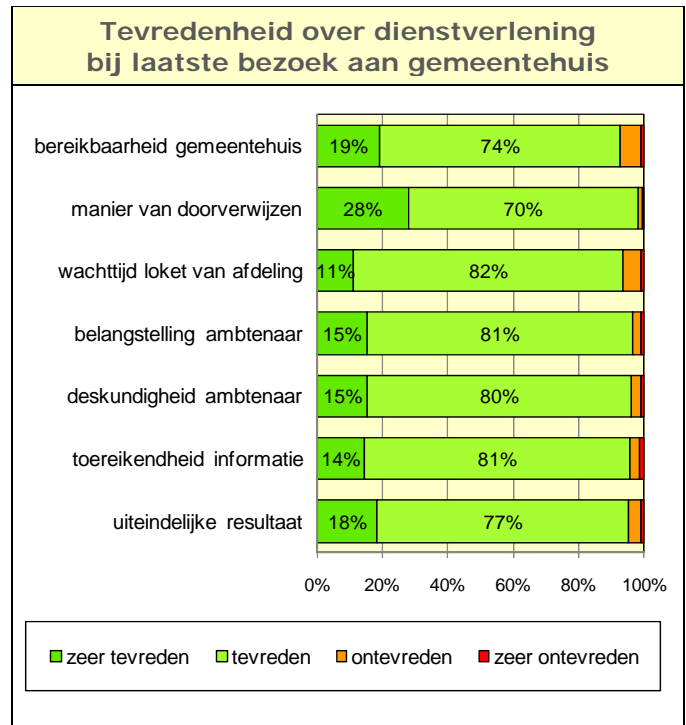

3. Dienstverlening

Deze pagina gaat over de tevredenheid van bewoners over de dienstverlening in het gemeentehuis. Het jaar voorafgaand aan de enquête heeft 73% persoonlijk een bezoek gebracht aan het gemeentehuis (waarvan ongeveer een derde deel één keer, een derde deel twee keer en nog een derde deel vaker dan 2 keer). Aan de mensen die het gemeentehuis bezochten zijn vragen gesteld over de tevredenheid bij hun laatste bezoek.

De meeste mensen zijn tevreden over alle genoemde aspecten van hun laatste bezoek: 11 tot 28% is zeer tevreden en nog eens 70 tot 82% is 'gewoon' tevreden. Aan de andere kant is 1 tot 6% ontevreden en (bij alle aspecten) nog eens 1% zeer ontevreden.

Het grootst is de tevredenheid over de manier van doorverwijzen: 28% is zeer tevreden en nog eens 70% tevreden; slechts 2% is ontevreden. Het aantal ontevreden of zeer ontevreden bewoners is het grootst (samen 7%) bij de bereikbaarheid van het gemeentehuis en de wachttijd bij het loket van de afdeling waar men moest zijn. Bij de andere aspecten (belangstelling en deskundigheid van de ambtenaar, toereikendheid van de informatie en het uiteindelijke resultaat van het bezoek) ontlopen de cijfers elkaar nauwelijks.

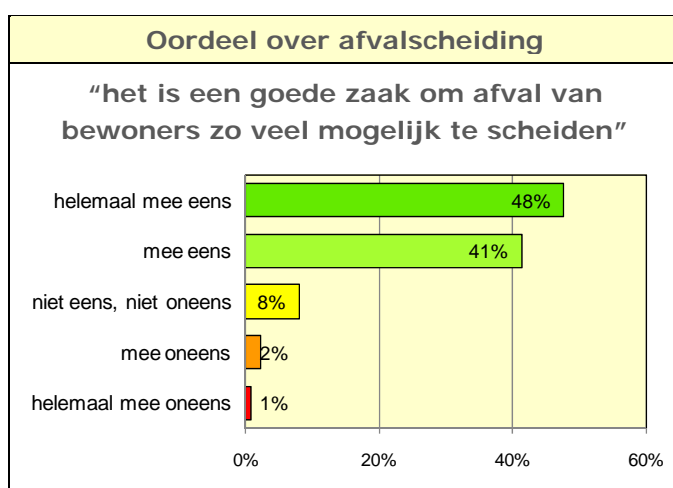
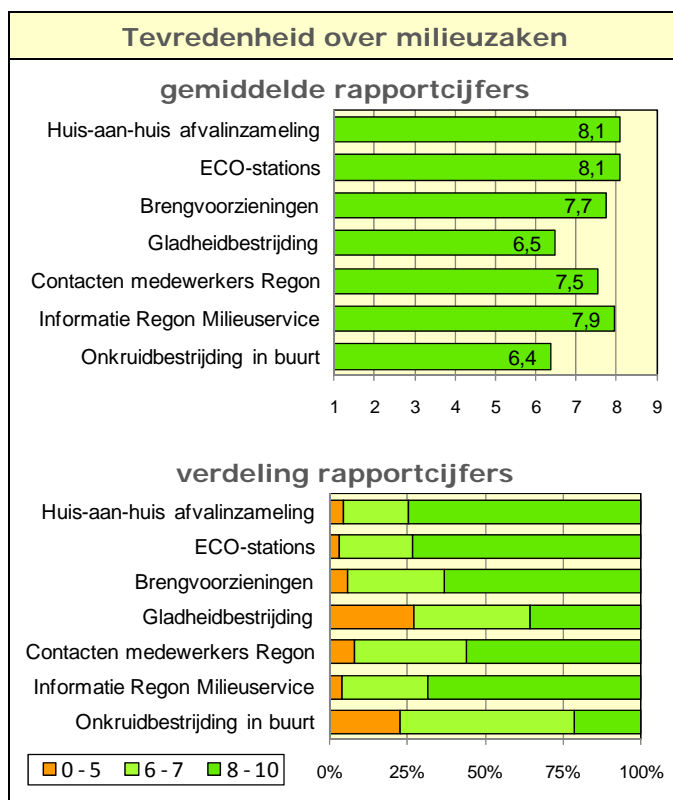

4. Milieu

Hoe oordelen bewoners over het milieu en milieuvorzieningen? Kennen zij het begrip waterketen en hebben ze suggesties ter verbetering daarvan? Daarover gaat deze paragraaf.

In de eerste plaats werden rapportcijfers gevraagd voor verschillende afvalvoorzieningen en -aspecten. Het meest tevreden zijn bewoners over de huis-aan-huis afvalinzameling en de ECO-stations (aan De Boeg en De Hemmen): zij geven gemiddeld een 8,1, terwijl 3 of 4% een onvoldoende gaf (5 of lager). Niet veel lager zijn de rapportcijfers voor de brengvoorzieningen (ondergrondse glas/kledingcontainers (7,7) en voor contacten met de medewerkers van Regon Milieuservice (7,5) en voor de informatievoorziening door Regon zoals de afvalgids, website en informatie in De Breeduit (7,9). Voor deze aspecten geeft 4 tot 8% een onvoldoende. Duidelijk lager zijn de rapportcijfers voor de gladheidsbestrijding in de gemeente (6,5) en voor de onkruidbestrijding in de eigen buurt (6,4). Voor deze twee aspecten geeft een kwart van de bewoners een onvoldoende. Bij de onkruidbestrijding zijn er verschillen tussen de wijken. Het minst tevreden zijn bewoners van Burmaniapark/Vrijburgh (5,6). De hoogste cijfers voor onkruidbestrijding geven bewoners van Fennepark (7,4) en Himsterhout (7,1). In de andere wijken ligt het cijfer tussen 6,0 en 6,7.

Aan de bewoners werd ook gevraagd in hoeverre zij het ermee eens zijn dat het goed is om afval van bewoners zoveel mogelijk te scheiden. De meeste bewoners staan daar wel achter: 48% is het helemaal eens met de stelling en nog eens 41% is het er 'gewoon' mee eens. Een groep van 8% is het eens noch oneens. Slechts een klein deel van alle bewoners is het oneens (2%) of helemaal oneens (1%) met de stelling.

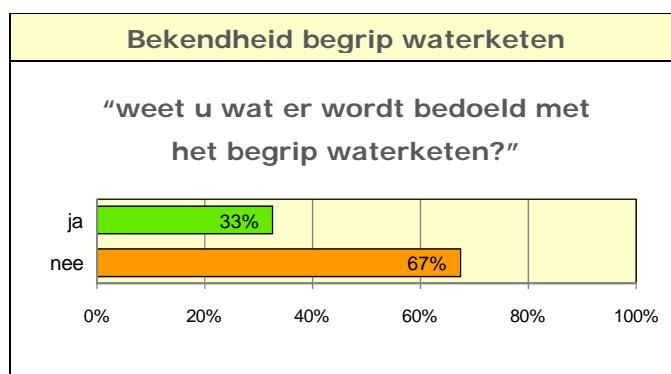
Aan alle respondenten werd ook gevraagd of er volgens hen iets verbeterd zou kunnen worden aan de afvalinzameling in de gemeente. Dit was een open vraag waar iedereen zijn antwoord kon noteren. Bijna een kwart (22%) vulde een suggestie in. De door bewoners aangedragen verbeterpunten kunnen worden samengevat in de volgende categorieën:

- Plastic anders inzamelen, bijvoorbeeld in containers (vaak genoemd) of op centrale inzamelpunten. Met plastic zakken ziet het er niet fraai uit, ze waaien weg, ze worden opengemaakt door dieren of ze stinken (21% van alle gegeven antwoorden).
- Vaker legen van grijs-, groen- en/of papiercontainers; groencontainers langer in het jaar frequenter legen (11%)
- Plastic niet apart inzamelen (7%).
- Blik wel apart inzamelen (6%).
- Afval steeds op dezelfde dag inzamelen / alles op dezelfde dag. Niet steeds wisselende dagen (5%).
- Plekken waar containers geplaatst moeten worden: onhandige plek, te klein, te ver weg, onduidelijk aangegeven (4%).
- Niet zo veel verschillende containers voor huishoudens (3%).
- Betere voorlichting over afvalscheiding, afhaaldagen enz. (3%)
- Ondergrondse afvalcontainers in plaats van containers aan huis (2%).
- Het is beter om het afval achteraf te scheiden (2%).
- Glasbakken zijn er niet in mijn buurt (2%).
- Inzamelpunten van kleding of andere herbruikbare goederen (2%).
- Ander tijdstip op de dag om containers op te halen; niet zo vroeg (2%).
- Kleinere containers voor (sommige) huishoudens, bijvoorbeeld alleenstaanden (2%).
- Mogelijkheid grofvuil of veel tuinafval te laten ophalen (2%).
- Papierinzameling: vaker leegmaken containers of weer via verenigingen (2%).
- Containers moeten na legen eerder opgehaald worden; meer toezicht daarop (1%).
- Centrale inzamelpunten in plaats van allemaal containers (1%).
- Drinkpakken apart inzamelen (1%).
- Ook afvalscheiding voor flatbewoners (1%) en voor bedrijven (1%).
- Chemisch afval ophalen of kunnen inleveren op verzamelpunten (1%).
- Bij de ophaalrondes wordt niet altijd alles meegenomen (1%).
- Prijsdifferentiatie (wie veel afval heeft betaalt meer) of bonus voor goed gedrag (1%).
- Klantvriendelijkheid medewerkers/chauffeurs, klachten serieus nemen (1%).

Andere antwoorden werden door minder dan 1% genoemd, waaronder: invoering duobakken, groenafval apart kunnen inleveren, beter handhaven/meer verplichten, te weinig containers, containers kunnen minder vaak worden geleegd, beter onderzoeken voordat iets nieuws wordt ingevoerd, Regonette op meer plaatsen of andere tijden, containers moeten gereinigd worden, ander systeem voor bepaalde groepen zoals ouderen, minder verpakkingsmateriaal, zakken verspreiden voor plastic of meer zwerfvuil opruimen.

Waterketen

Onder de waterketen wordt verstaan het hele proces dat water doorloopt: van de winning en distributie van drinkwater tot de inzameling en zuivering van afvalwater en lozing daarvan op sloten en kanalen. Van de bewoners die de vragenlijst invulden, wist een derde deel (33%) wat er wordt bedoeld met het begrip waterketen; 67% wist dat niet.

Na de bovenstaande uitleg werd aan alle bewoners gevraagd of zij suggesties hebben voor verbetering aan de waterketen in de gemeente Smallingerland. Van alle bewoners had 9% suggesties voor verbetering. Dit was weer een open vraag, waarvan de antwoorden weer in categorieën zijn samengevat:

- Regenwater apart afvoeren, bijvoorbeeld via gescheiden riolering (24% van alle antwoorden).
- Gescheiden wateraanvoer, bijvoorbeeld door dubbele waterleiding of gebruiken van regenwater om toilet door te spoelen (14%).
- Geen afvoer van hemelwater over straat: wateroverlast en gladheid in de winter (10%).
- Sloten openhouden/uitdiepen of beter schoonhouden (5%).
- Bij hevige regen wordt het water onvoldoende afgevoerd (5%).
- In het algemeen onvoldoende afvoercapaciteit (4%).
- Iets doen aan stank in sloten of uit rioolputten (3%).
- Meer voorlichting (3%).
- Betere controle, bijvoorbeeld op illegale lozingen (2%).
- Rioolputten vaker reinigen (2%).
- Grondwaterpeil is te hoog (2%).
- Drainage moet worden verbeterd (2%).
- Riolering moet (hier) beter aangelegd worden (2%).
- Meer gebruik van regentonnen (1%).
- De druk op de waterleiding is te laag (1%).
- Beter vasthouden van regenwater (1%).
- Water meer met elkaar verbinden (1%).
- Meer aandacht voor milieu (autowassen, verkeerde zaken door toilet spoelen) (1%).
- Prijsdifferentiatie (1%).

Kleinere groepen noemden nog andere antwoorden zoals kalkarmer water, inleverpunten voor gevaarlijke stoffen, scheiden van urine, overstortplaatsen, betere zuivering, water loopt niet goed weg over straat, soepeler lozingseisen, beter informeren bij werkzaamheden, aandacht voor bluswater, bladeren verwijderen of 'er wordt al aan gewerkt'.

5. Sport en bewegen

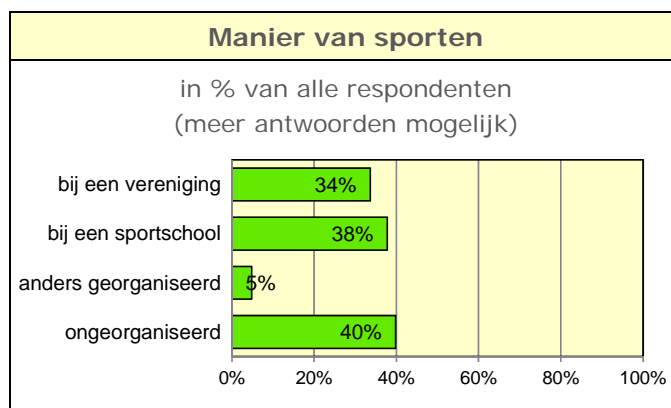
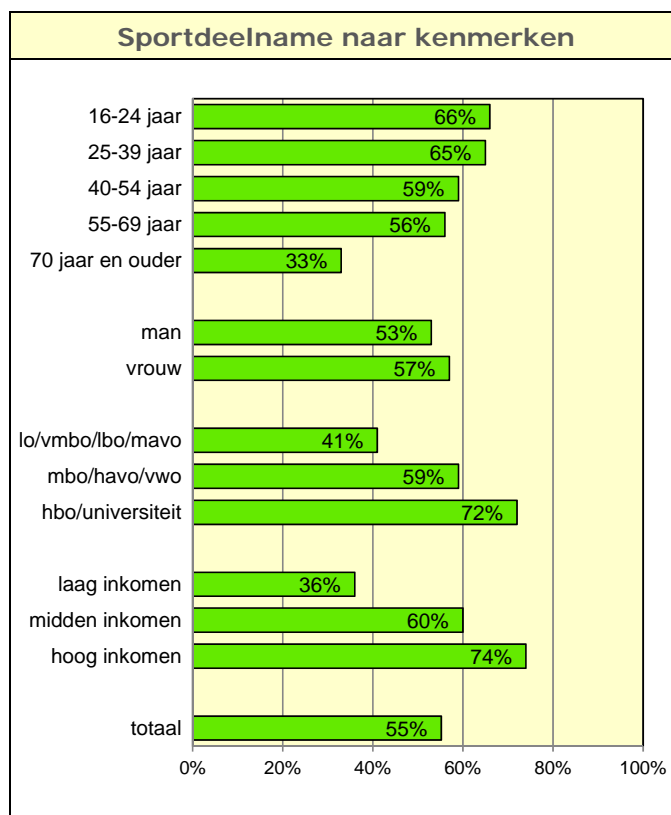
Deze paragraaf gaat over sportdeelname en de mate van bewegen door inwoners van de gemeente Smallingerland.

Sportdeelname

Van alle respondenten vanaf 16 jaar zegt 55% op de een of andere manier aan sport te doen. Die sportdeelname is niet in alle bevolkingsgroepen even groot zoals blijkt uit de grafiek hiernaast. In de jongste leeftijdsgroepen (16-24 en 25-39 jaar) doet ongeveer 65% aan sport. Tussen 40 en 69 jaar is dat ongeveer 58%. Onder 70-plussers is de sportdeelname lager, maar ook van hen zegt 33% te sporten. Het verschil tussen mannen en vrouwen is heel beperkt. Wel is er een duidelijk verschil naar opleidingsniveau en inkomen: van de mensen met een hoger opleidingsniveau en een hoger inkomen doet een groter aandeel aan sport. Dat staat overigens niet helemaal los van elkaar: er is een verband tussen opleiding en inkomen, terwijl oudere inwoners vaker een laag opleidingsniveau en een laag inkomen hebben.

Er is nauwelijks verschil in sportdeelname tussen Drachten en het buitengebied. Uit de Wijkatlas blijkt dat er wel verschil is tussen de wijken. Relatief weinig sporters zijn er in de wijken Noord-Oost (37%), De Bouwen (42%) en Centrum (45%). Relatief hoog is de sportdeelname juist in Drachtstervaart (75%), Burmaniapark/Vrijburgh (74%), De Drait (71%), Himsterhout (67%) en Fennepark (66%). Deze verschillen worden in ieder geval deels verklaard door verschillen tussen de wijken wat betreft leeftijdsopbouw, opleiding en inkomen.

Mensen kunnen op verschillende manieren sporten. Ongeveer een op de drie bewoners sport bij een vereniging; 38% bij een sportschool en 5% op een andere manier georganiseerd (evenement, NSO, sociaal cultureel werk). Vier van de tien bewoners sporten (ook) ongeorganiseerd: alleen of met vrienden.

Van alle mensen die aan sport doen doet 46% dat een of twee uur per week en 30% drie of vier uur per week. Een groep van 7% sport meer dan 8 uur in de week. Gemiddeld besteden sporters bijna 4 uur per week aan sport.

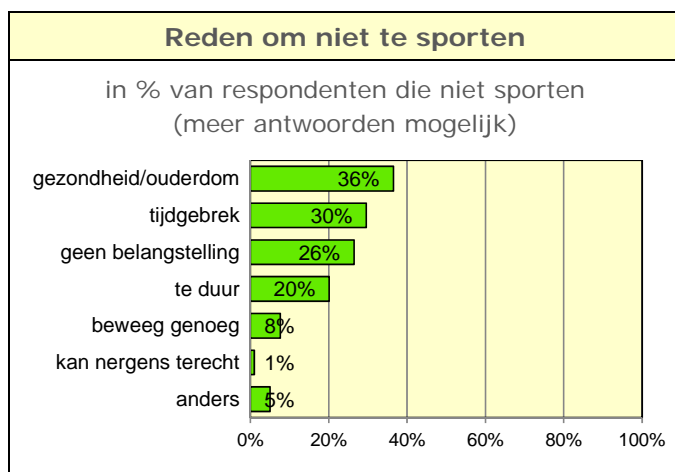
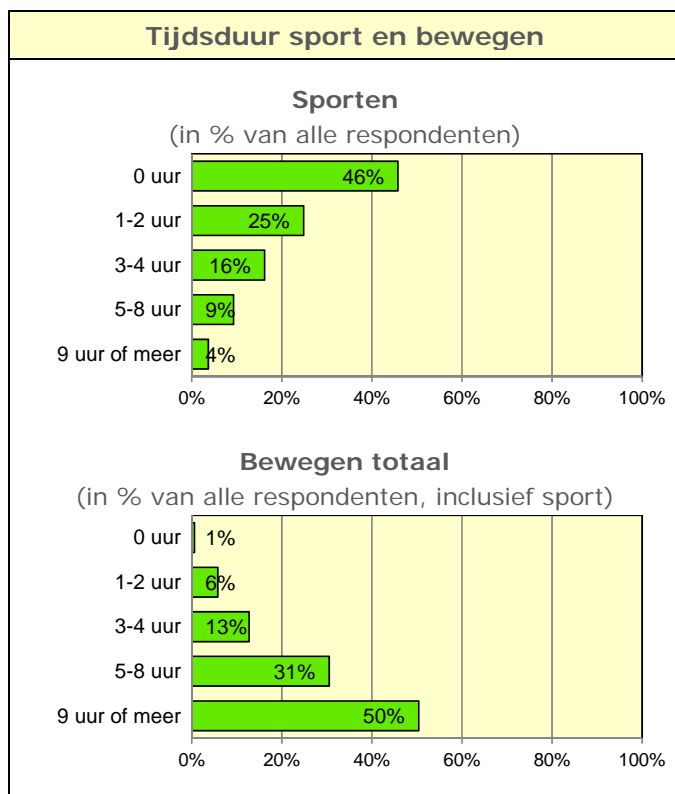
In de bovenste grafiek hiernaast worden de cijfers weergegeven in procenten van alle respondenten (dus ook niet-sporters). Uit deze grafiek blijkt dat bijna 30% van alle bewoners minstens 3 uur in de week sport. Bijna de helft (46%) sport helemaal niet of minder dan een uur per week.

Bewegen

Sporten is natuurlijk niet de enige manier om te bewegen. Je kunt ook bewegen door bijvoorbeeld wandelend of fietsend naar het werk te gaan, boodschappen te doen of tijdens het (huishoudelijk) werk. De tweede grafiek toont het aantal uren dat mensen in totaal bewegen (inclusief sport). Dan blijkt dat slechts 1% minder dan een uur per week beweegt. De helft van de bewoners beweegt meer dan 8 uur per week en nog eens 31% 5-8 uur.

Waarom niet sporten?

Aan mensen die niet sporten werd gevraagd naar de reden daarvan. Voor 36% van de niet-sporters zijn ouderdom en/of gezondheid redenen om niet te sporten; voor 30% is dat tijdgebrek en 26% heeft geen belangstelling. Een groep van 20% zegt niet te sporten omdat de kosten te hoog zijn. Slechts 1% noemt als reden dat men nergens terecht kan. Onder 'anders namelijk' kon men nog andere reden invullen, waarbij 8% van de niet-sporters aangeeft dat zij al genoeg bewegen (privé of op het werk) en nog eens 5% uiteenlopende andere redenen noemt.

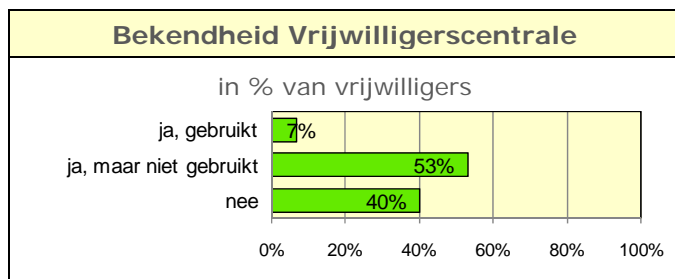
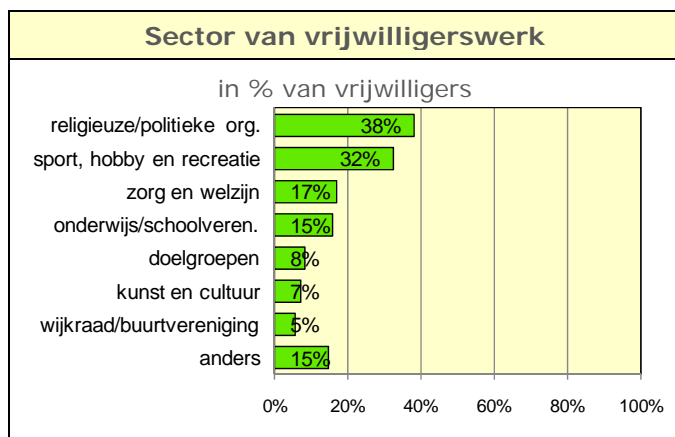
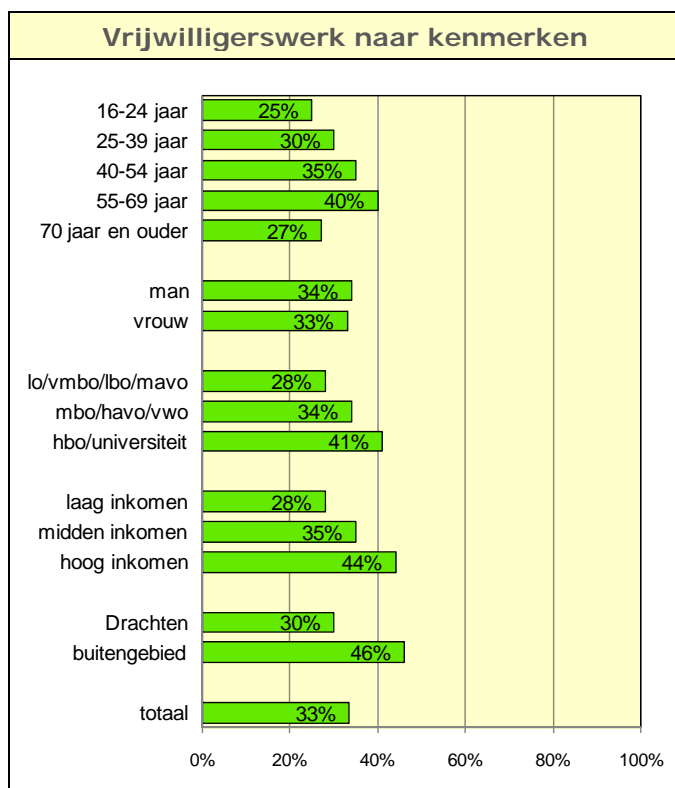
6. Vrijwilligerswerk

Deze paragraaf gaat over deelname aan vrijwilligerswerk (bijvoorbeeld bij een vereniging, op school of bij een kerk) en de bekendheid van de Vrijwilligerscentrale.

Een op de drie bewoners is actief als vrijwilliger. Naar leeftijdsgroep neemt het percentage vrijwilligers langzaam toe van 25% in de groep 16-24 jaar tot 40% in de groep 55-69 jaar. Onder 70-plussers is het aandeel weer lager: 27%. Er is geen verschil tussen mannen en vrouwen. Mensen met een hoger opleidingsniveau en hoger inkomen zijn vaker actief als vrijwilliger. Daarnaast is het aandeel vrijwilligers in het buitengebied duidelijk hoger (46%) dan in Drachten (30%). Op wijkniveau is het aandeel vrijwilligers het hoogst in Buitengebied Noord (53%) en Oost (46%) en binnen Drachten in Fennepark (45%).

Aan de vrijwilligers werd ook gevraagd in welke sector zij actief zijn. De belangrijkste sectoren zijn religieuze/politieke organisaties (38%) en sport/hobby/recreatie (32%). Ongeveer 15% is actief in de zorg en welzijn en een bijna even grote groep in onderwijs of schoolvereniging. Kleinere groepen doen vrijwilligerswerk voor ouderen-, jongeren-, migranten- of vrouwenorganisaties (doelgroepen), kunst en cultuur, wijkraad/buurtvereniging of een ander soort activiteit.

De Vrijwilligerscentrale ondersteunt vrijwilligers bij het vinden van vrijwilligerswerk en andere zaken. Zes van de tien vrijwilligers kennen de Vrijwilligerscentrale. Een klein deel daarvan (7% van de vrijwilligers) heeft daar ook wel eens gebruik van gemaakt.

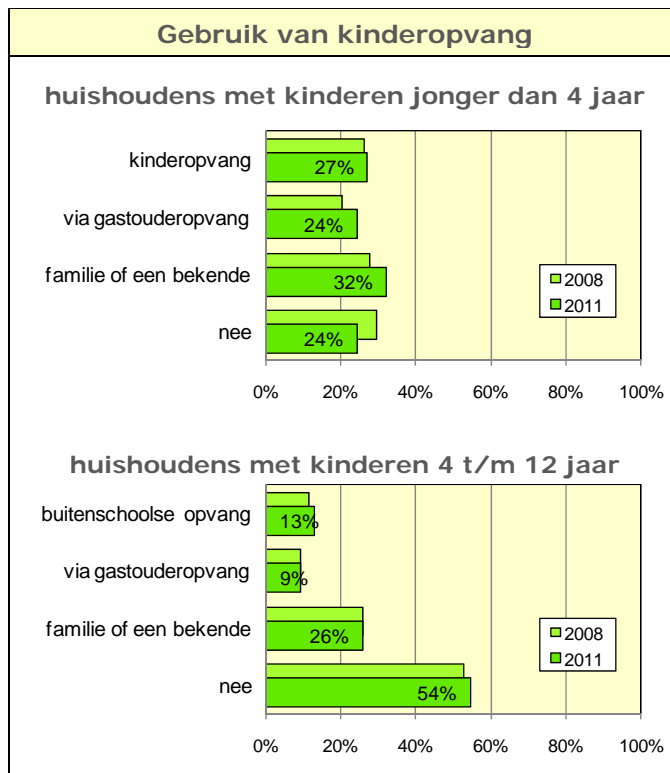

7. Kinderopvang

Aan huishoudens met kinderen werd gevraagd of men gebruik maakt van enige vorm van kinderopvang. Het moet daarbij gaan om regelmatige opvang van minimaal enkele uren per week. Deze vragen werden ook gesteld in de enquête van 2008.

Van alle respondenten in de bewonersenquête had 8% in het huishouden een of meer kinderen jonger dan 4 jaar. Van deze huishoudens met kinderen tot 4 jaar maakt 27% gebruik van formele kinderopvang voor deze kinderen, 24% van opvang via gastouders en 32% van onbetaalde opvang door familie of een bekende. In totaal 76% gebruikt een of meer van deze mogelijkheden; bij 24% wordt geen gebruik gemaakt van opvang voor de kinderen tot 4 jaar.

Van de huishoudens met kinderen van 4 tot en met 12 jaar (16% van alle respondenten) maakt 13% voor deze kinderen gebruik van buitenschoolse opvang, 9% van opvang via een gastouderbureau en bij 26% worden de kinderen regelmatig onbetaald opgevangen door familie of bekenden. In totaal 46% gebruikt voor kinderen van 4-12 jaar een van deze vormen van opvang; 54% doet dat niet. De grafieken laten ook de staven zien uit 2008. Het verschil met 2008 is echter niet significant.

Wanneer beide groepen worden gecombineerd is het mogelijk om te bekijken of er verschillen zijn naar kenmerken van de huishoudens. Inwoners uit het buitengebied maken iets vaker dan in Drachten gebruik van opvang bij familie of vrienden.

Huishoudens met kinderen waarvan de respondent een hoog of middelbaar opleidingsniveau heeft maken vaker gebruik van kinderopvang/buitenschoolse opvang (25 resp. 20%) dan bij een laag (10%) opleidingsniveau. Ook maken mensen met middelbare of hogere opleiding vaker gebruik van gastouderopvang. Van de laag opgeleide bewoners met kinderen tot en met 12 jaar maakt 67% geen gebruik van enige vorm van opvang voor de kinderen; bij hoog opgeleiden is dat 39%.

In 2008 maakten huishoudens met een (naar eigen zeggen) hoog inkomen vaker gebruik van kinderopvang of buitenschoolse opvang dan huishoudens met een laag of middelbaar inkomen, maar in 2011 was dat verschil veel kleiner en is het niet meer significant. Mensen met een middeninkomen maken wel vaker gebruik van gastouderopvang (17%) dan mensen met een hoog (7%) of laag (2%) inkomen. Van mensen met een naar eigen zeggen laag inkomen maakt 69% geen gebruik van enige vorm van opvang; onder mensen met een middeninkomen 49% en onder mensen met een hoog inkomen 46%.

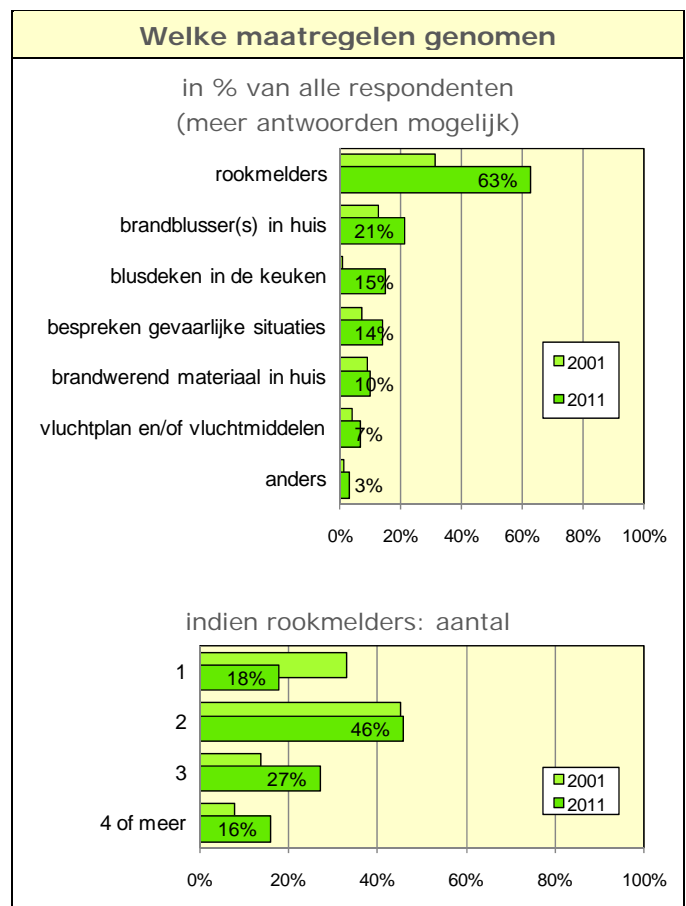
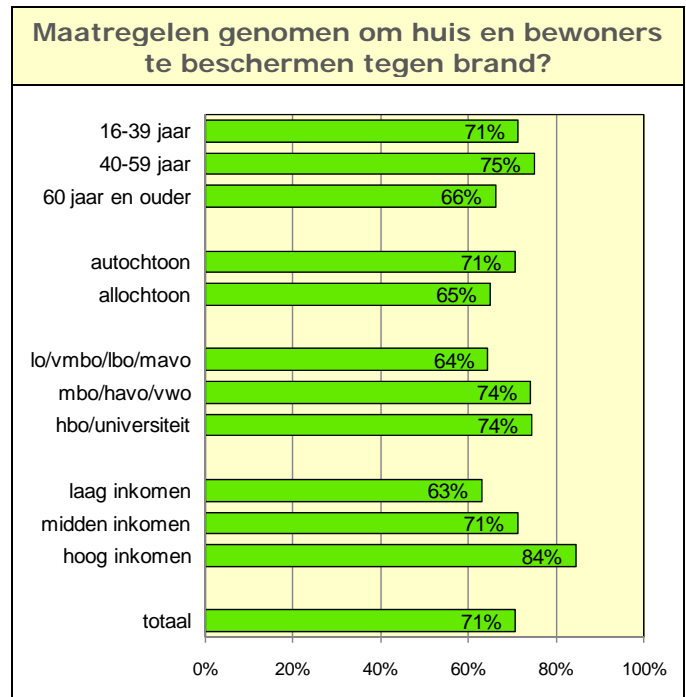
8. Brandpreventie

De enquête bevatte twee vragen over brandpreventie. Deze vragen zijn 10 jaar eerder ook gesteld in de bewonersenquête. De resultaten worden dan ook vergeleken met die uit 2001.

In 2001 waren bij 44% van de bewoners in huis maatregelen genomen ter bescherming tegen brand. In 2011 is dat percentage aanzienlijk gestegen naar 71%. De verschillen naar bevolkingsgroepen zijn beperkt zoals blijkt uit de bovenste grafiek. Het grootst is het verschil naar inkomen: hoe hoger de inkomensklasse, hoe meer mensen maatregelen hebben genomen.

De tweede grafiek laat zien welke maatregelen er dan zijn genomen. Rookmelders zijn het meest gebruikt: 63% van alle respondenten heeft een of meer rookmelders in huis. Minder vaak in huis zijn brandblussers (21%), een blusdeken in de keuken (15%) of brandwerend materiaal in huis (10%). Verder heeft 14% gevaarlijke situaties met het gezin besproken en 7% heeft een vluchtplan gemaakt en/of vluchtmiddelen aangeschaft zoals vluchtladders.

In vergelijking met 2001 zijn er aanzienlijk meer woningen met rookmelders, brandblussers en blusdekens. Ook is (in de woningen met een of meer rookmelders) het aantal rookmelders per woning toegenomen. Het komt ook vaker voor dat gevaarlijke situaties zijn besproken in het gezin of dat er een vluchtplan is gemaakt of vluchtmiddelen zijn aangeschaft. Het aantal bewoners dat zegt dat er brandwerend materiaal in de woning is aangebracht is niet groter dan in 2001.

9. Woonperspectief ouderen

Op oudere leeftijd worden mensen soms minder mobiel. In hoeverre zijn woningen geschikt om dan toch in te blijven wonen? En wat voor verhuiscwensen hebben ouderen eigenlijk?

Aan alle respondenten in de enquête (van jong tot oud) werd gevraagd of zij vinden dat hun woning geschikt is om tot op oudere leeftijd in te blijven wonen. Volgens zes van de tien mensen is dat zonder meer het geval. Nog eens 27% vindt dat het niet zo is, maar dat de woning is aan te passen (bijvoorbeeld met een traplift of door een extra toilet aan te leggen). De laatste 12% vindt dat hun woning niet geschikt is en ook niet is aan te passen. Van de bewoners van een bungalow of etagewoning met lift vindt 90% dat deze nu al geschikt is om te blijven wonen. In een (half) vrijstaande woning is dat 63% en in een rijtjeswoning 51%. Van de bewoners van een etagewoning zonder lift vindt slechts 26% deze geschikt om te blijven wonen; 63% zegt dat dat niet zo is en ook niet aangepast kan worden.

Er is nauwelijks verschil tussen de diverse leeftijdsgroepen. Alleen onder inwoners van 70 jaar en ouder vindt een wat groter aandeel dat hun huidige woning al geschikt is om te blijven wonen, maar zij wonen dan ook vaker in een etagewoning/appartement met lift dan de andere leeftijdsgroepen.

Aan de respondenten vanaf 55 jaar is gevraagd of zij overwegen in de toekomst te gaan verhuizen. Bijna 30% denkt daar inderdaad over; 71% is het niet van plan. Van alle ouderen vanaf 55 overweegt 15% een appartement in het centrum, 8% een kleinere woning en 6% een aanleunwoning. Kleine groepen denken aan een woning dichterbij familie/vrienden (2%) of groepswoon (1%) en 6% vulde iets anders in.

Ouderen die nu in een etagewoning zonder lift wonen overwegen relatief vaker om te verhuizen terwijl ouderen in een etagewoning met lift relatief vaker willen blijven wonen.

